

Zasadnutie Tematickej
pracovnej skupiny
splnomocnenca vlády SR
pre rómske komunity pre
monitorovanie a hodnotenie
Stratégie rovnosti, inklúzie
a participácie Rómov do
roku 2030

ÚRAD
SPLNOMOCNENCA VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE RÓMSKE KOMUNITY

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Monitorovanie Akčných plánov Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 za rok 2024

Monitorovacia správa:

- Proces tvorby - február až september 2025 (+ "využitie personálnych kapacít")
- predložená na rokovanie vlády SR – vzatá na vedomie – 10. december 2025
- následne predložená na Výbor NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny

Monitorovanie Akčných plánov Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 za rok 2024

Vyhodnotenie plnenia aktivít gestormi:

- „**splnená**“ – ak došlo k naplneniu merateľných ukazovateľov a implementácia aktivity v danom roku končí.
- „**prebieha realizácia**“ – ak implementácia aktivity presahuje aj do nasledujúceho roku
 - predovšetkým pri viacročných národných projektoch a výzvach
 - cieľové hodnoty merateľných ukazovateľov predmetných aktivít nemusia byť v danom roku naplnené na 100 %.
- „**prebieha príprava**“ – aktivity s omeškanou realizáciou, vo fáze prípravy implementácie
 - dosiahnuté hodnoty merateľných ukazovateľov sú na nulovej hodnote.
- „**neplní sa**“ – neprebehli žiadne prípravné kroky. Aktivita mohla byť presunutá do ďalšieho roku, alebo sa od nej úplne odstúpilo a s jej realizáciou sa ani v ďalšom roku nepočíta.
 - hodnoty merateľných ukazovateľov boli nulové.

Monitorovanie Akčných plánov Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 za rok 2024

Zapojenie externých expertov a expertiek

- overenie správnosti obsahovej a vecnej stránky údajov poskytnutých gestormi
- posúdenie vplyvu vykazovaných programov/aktivít na napĺňanie cieľov Stratégie 2030
- kľúčová úloha v súvislosti s prítomnosťou kontrolného mechanizmu a mechanizmu pre prijatie včasných nápravných opatrení.
- 13. februára 2024 výzva na výber expertov – vybraných bolo 7 expertov a expertiek + zmena – experta vzdelávanie - február 2025

Monitorovanie Akčných plánov Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 za rok 2023

Hodnotenie expertov:

- **Celkové hodnotenie 1** – Ak sa aktivita splnila alebo priebežne realizovala podľa očakávaní a plánu – cieľové hodnoty ukazovateľov sú naplnené.
- **Celkové hodnotenie 2** – Aktivita sa splnila alebo priebežne realizovala, ale očakávania a cieľové hodnoty neboli naplnené podľa plánu z objektívnych dôvodov, ktoré gestor nevedel ovplyvniť. Resp. ak očakávania a cieľové hodnoty neboli dosiahnuté z dôvodov určitej nečinnosti gestora, boli realizované, resp. navrhnuté dostatočné nápravné opatrenia.
- **Celkové hodnotenie 3** – Aktivita sa priebežne realizovala, avšak pod rámec očakávaní, resp. došlo k oneskoreniu plnenia (aktivita sa nachádza vo fáze prípravy), cieľové hodnoty neboli naplnené a gestor nenavrhol adekvátne nápravné opatrenia.
- **Celkové hodnotenie 4** – Aktivita sa neplní z dôvodov, ktoré gestor vie vyargumentovať, zároveň gestor navrhol adekvátne nápravné opatrenia.
- **Celkové hodnotenie 5** – Aktivita sa neplní, gestor odmietol realizovať aktivitu a nenavrhol žiadne nápravné opatrenia.

Prehľad plnenia aktivít Stratégie 2030 za rok 2024

Názov špecifického cieľa	Počet aktivít	Vyhodnotenie gestormi/Stav plnenia				Expertné celkové hodnotenie				
		Splnená	Prebieha realizácia	Prebieha príprava	Neplní sa	1	2	3	4	5
<i>AP Vzdelávanie</i>	35	8	23	3	1	11	13	8	2	1
<i>AP Zamestnanosť</i>	33	3	27	1	2	13	11	3	4	2
<i>AP Bývanie</i>	31	12	16	1	2	17	7	2	4	1
<i>AP Zdravie</i>	21*	5	11	0	4	12	1	3	0	4
<i>AP Boj s protirómskym rasizmom a podpora participácie</i>	29	5	13	4	7	13	1	1	6	8
<i>Spolu</i>	149	33	90	9	16	47	26	24	34	6

Prehľad plnenia aktivít Stratégie 2030 v AP 2022- 2024

Názov špecifického cieľa	Počet aktivít	Vyhodnotenie aktivít realizovaných v roku 2024			Vyhodnotenie všetkých aktivít realizovaných v AP 2022- 2024			
		splnená	čiastočne splnená	nesplnená	Počet aktivít	splnená	čiastočne splnená	nesplnená
<i>AP Vzdelávanie</i>	35	24	7	4	41	29	7	5
<i>AP Zamestnanosť</i>	33	20	9	4	36	23	9	4
<i>AP Bývanie</i>	31	17	8	6	51	31	10	10
<i>AP Zdravie</i>	21	12	6	3	27	17	7	3
<i>AP Boj s protirómskym rasizmom a podpora participácie</i>	29	13	6	10	29	13	6	10
<i>Spolu</i>	149	86	36	27	184	113	39	32

Prehľad finančného čerpania Stratégie 2030 za rok 2024 v EUR

	Fondy EÚ (EŠIF)	ŠR	POO	Rozpočet ďalších subjektov	Spolu
AP Vzdelávanie	33 526 883	6 108 022	128 509 777	3 500	168 148 182
AP Zamestnanosť	97 634 281	33 578 430	0	54 000	131 266 711
AP Bývanie	50 927 751	6 289 601	0	3 023 399	60 240 751
AP Zdravie	5 432 719	1 077 884	0	0	6 510 603
AP Boj s protirómskym rasizmom a podpora participácie	0	2 835 033	0	1 381 414	4 216 447
Celkovo všetky AP	187 521 634	49 888 970	128 509 777	4 462 313	370 382 694

Prehľad finančného čerpania Stratégie 2030 za roky 2022- 2024

	Fondy EÚ (EŠIF)	ŠR	POO	Rozpočet ďalších subjektov	Spolu
Čerpanie za rok 2022	69 964 308	12 266 916	1 321 597	1 476 750	85 029 571
Čerpanie za rok 2023	209 274 533	45 447 864	3 682 811	3 085 558	261 490 766
Čerpanie za rok 2024	187 521 634	49 888 970	128 509 777	4 462 313	370 382 694
Čerpanie celkovo za roky 2022-2024	466 760 475	107 603 750	133 514 185	9 024 621	716 903 031

Najbližšie kroky v procese monitorovania

- Žiadosť zodpovedným subjektom o odpočet – monitorovanie AP Stratégie - začiatok februára 2026;
- Ďalšie stretnutie TPS MaH – 1.júl 2026

ÚRAD
SPLNOMOCNENCA VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE RÓMSKE KOMUNITY

Ďakujem za Vašu pozornosť!

Spolufinancovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Prehľad plnenia aktivít AP Zamestnanosť

Názov špecifického cieľa	Počet aktivít	Vyhodnotenie gestormi/Stav plnenia				Expertné celkové hodnotenie				
		Splnená	Prebieha realizácia	Prebieha príprava	Neplní sa	1	2	3	4	5
1. Zabezpečiť pre MRK rovnaké príležitosti, zvýšiť potrebné zručnosti a získať praktické skúsenosti na prechod zo vzdelávania na trh práce	12	0	12	0	0	2	6	2	2	0
2. Zvýšiť účinnosť, kvalitu poskytovania a rozšíriť dostupnosť verejných a neverejných služieb zamestnanosti a aktívnych opatrení trhu práce (AOTP) pre MRK	9	2	7	0	0	7	1	1	0	0
3. Vytvárať podmienky pre podporu zamestnávania MRK u zamestnávateľov, s dôrazom na zamestnávateľov v oblasti sociálnej ekonomiky	7	0	6	0	1	1	4	0	1	1
4. Znížiť diskrimináciu na trhu práce a iné prejavy protirómskeho rasizmu	5	1	2	1	1	3	0	0	1	1
Celkovo	33	3	27	1	2	13	11	3	4	2

Prehľad plnenia aktivít AP Vzdelávanie

Názov špecifického cieľa	Počet aktivít	Vyhodnotenie gestormi/Stav plnenia				Expertné celkové hodnotenie				
		Splnená	Prebieha realizácia	Prebieha príprava	Neplní sa	1	2	3	4	5
1. Zlepšiť školské výsledky detí a žiakov z MRK od obdobia ranej starostlivosti až po uplatnenie na trhu práce	12	3	6	3	0	3	6	2	1	0
2. Zvýšiť počty a kvalitu pedagogických, odborných a pomocných zamestnancov pri edukácii detí a žiakov z MRK	2	1	1	0	0	2	0	0	0	0
3. Zabezpečiť dostatok kapacít materských a základných škôl s prítomnosťou detí a žiakov z MRK	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0
4. Systematicky predchádzať, zmierňovať a eliminovať prejavy segregácie v edukačnom procese na všetkých stupňoch vzdelávacieho systému	3	2	1	0	0	0	0	2	1	0
5. Zvýšiť inkluzívnosť škôl prostredníctvom systémovej a metodической podpory individualizácie edukačného procesu	4	0	4	0	0	2	1	1	0	0
6. Rozvíjať rómsku národnostnú identitu a podporovať realizáciu práv Rómov a Rómok ako národnostnej menšiny, s osobitým zreteľom na jazykové práva	13	2	10	0	1	4	5	3	0	1
Celkovo	35	8	23	3	1	11	13	8	2	1

Prehľad plnenia aktivít AP Bývanie

Názov špecifického cieľa	Počet aktivít	Vyhodnotenie gestormi/Stav plnenia				Expertné celkové hodnotenie				
		Splnená	Prebieha realizácia	Prebieha príprava	Neplní sa	1	2	3	4	5
1. Znížiť počet nelegálnych obydí v MRK	5	3	2	0	0	4	1	0	0	0
2. Zlepšiť prístup a využívanie základnej technickej infraštruktúry a občianskej vybavenosti v MRK	10	4	5	0	1	4	3	0	2	1
3. Zvýšiť kvalitu bývania v MRK	11	2	7	1	1	4	3	2	2	0
4. Zvýšiť istotu bývania Rómov	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0
5. Znižovanie rezidenčnej segregácie Rómov	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0
6. Znížiť diskrimináciu Rómov v bývaní	3	1	2	0	0	3	0	0	0	0
Celkovo	31	12	16	1	2	17	7	2	4	1

Prehľad plnenia aktivít AP Zdravie

Názov špecifického cieľa	Počet aktivít	Vyhodnotenie gestormi/Stav plnenia				Expertné celkové hodnotenie				
		Splnená	Prebieha realizácia	Prebieha príprava	Neplní sa	1	2	3	4	5
1. Merať rozdiely v zdravotnom stave medzi MRK a všeobecnou populáciou, ktoré sa budú dať využívať pri nastavovaní zdravotných politík	3*	0	2	0	0	0	0	2	0	0
2. Podpora zdravého životného štýlu a prevencie ochorení v osídleniach MRK	10	1	5	0	4	4	1	1	0	4
3. Rovnaký prístup k poskytovaniu zdravotnej starostlivosti pre MRK	8	4	4	0	0	8	0	0	0	0
Celkovo	21*	5	11	0	4	12	1	3	0	4

*Aktivita 1.1.2 nebola zo strany gestora (IZA) vyhodnotená.

Prehľad plnenia aktivít AP Boj s protirómskym rasizmom a podpora participácie

Názov špecifického cieľa	Počet aktivít	Vyhodnotenie gestormi/Stav plnenia				Expertné celkové hodnotenie				
		Splnená	Prebieha realizácia	Prebieha príprava	Neplní sa	1	2	3	4	5
1. Bojovať proti diskriminácii a protirómskemu rasizmu	9	3	4	0	2	6	1	0	1	1
2. Znížiť predsudky a stereotypy o Rómoch a Rómkach, posilniť ľudskoprávnú výchovu a výchovu k tolerancii	10	2	4	1	3	5	0	0	2	3
3. Posilniť participáciu Rómov a Rómk na všetkých úrovniach	10	0	5	3	2	2	0	1	3	4
Celkovo	29	5	13	4	7	13	1	1	6	8

Sociografické mapovanie rómskych komunít 2025

20.01.2026
TPS MaH
ÚZ Hotel Bôrik

Sociografické mapovanie rómskych komunít

- ✓ Aktualizácia dát Atlasu rómskych komunít (2019) → 2025
+ rozšírenie dotazníkov (obec, lokalita)
- ✓ Skríning obcí – zisťovanie záujmu a veľkosti základne
- ✓ Zber údajov: a) obce s rómskou lokalitou/tami (≥ 30 obyvateľov)
b) obce s významnejšou rómskou populáciou ($\geq 30\%$)
- ✓ Digitálny zber dát s kontrolou logických väzieb – vývoj online nástroja určeného na zber dát (https://mahip.sk/new_login/account/obec/obec.php; https://mahip.sk/new_login/admin.php)

Pilotné testovanie

- ✓ 03/2025
- ✓ Pilotný zber údajov – testovanie funkčnosti online systému, zrozumiteľnosti a jasnosti samotných otázok a metodických pokynov v dotazníkoch
- ✓ 7 obcí zapojených do pilotného testovania
- ✓ Vyhodnotenie pilotu a spätná väzba od obcí

Ostrý zber dát

- ✓ 04 – 08/2025
- ✓ Rozoslanie dotazníkov mailom
- ✓ Pravidelné remindre
- ✓ Telefonická komunikácia (slabá návratnosť, pomoc,...)

Kontrola dát

- ✓ 09/2025 – 01/2026
- ✓ Tvorba databázy
- ✓ Oprava a doplnenie údajov
- ✓ Krížová kontrola
- ✓ Porovnanie z ARK 2019 → doplnenie údajov, zisťovanie zaniknutých/nových lokalít

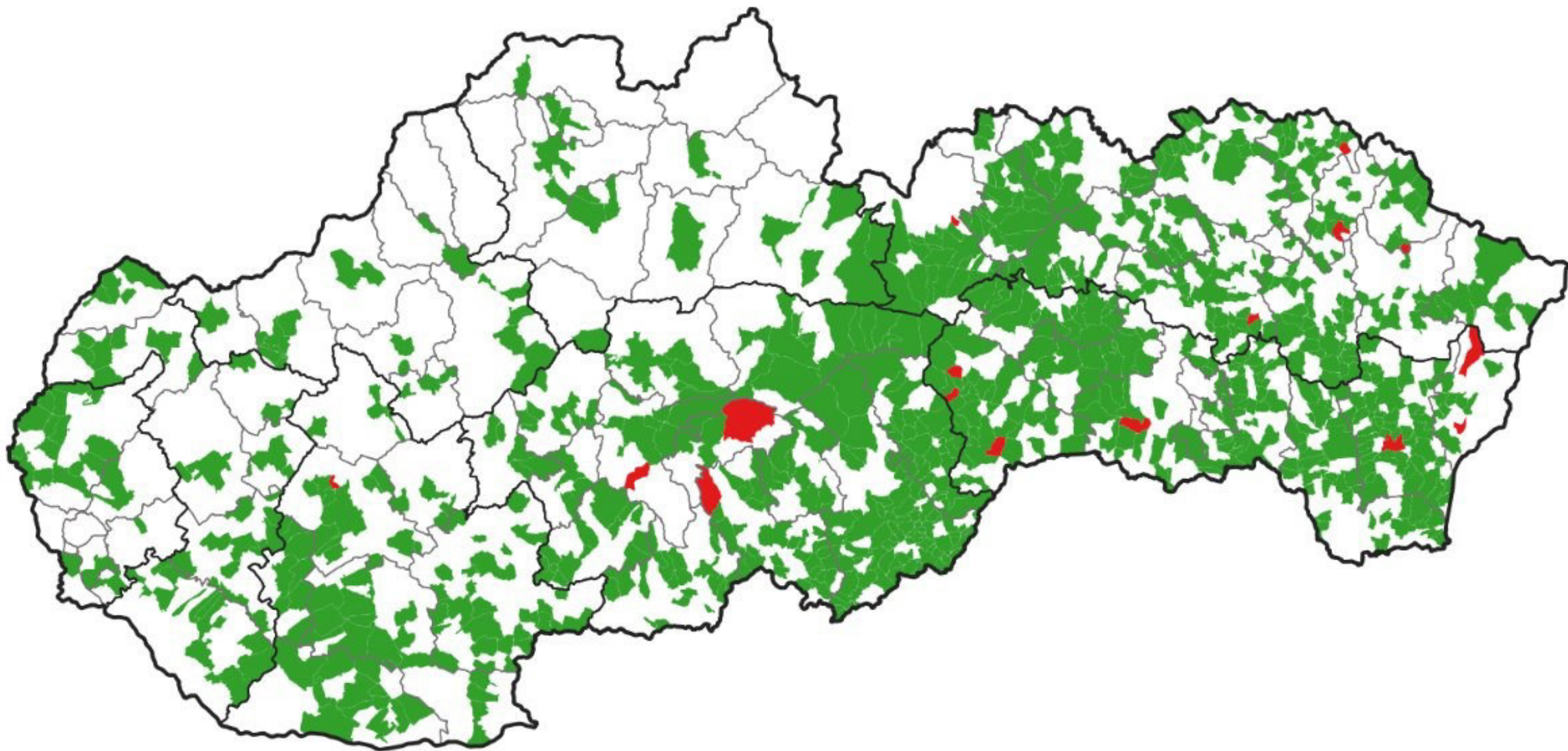
Aktuálny stav

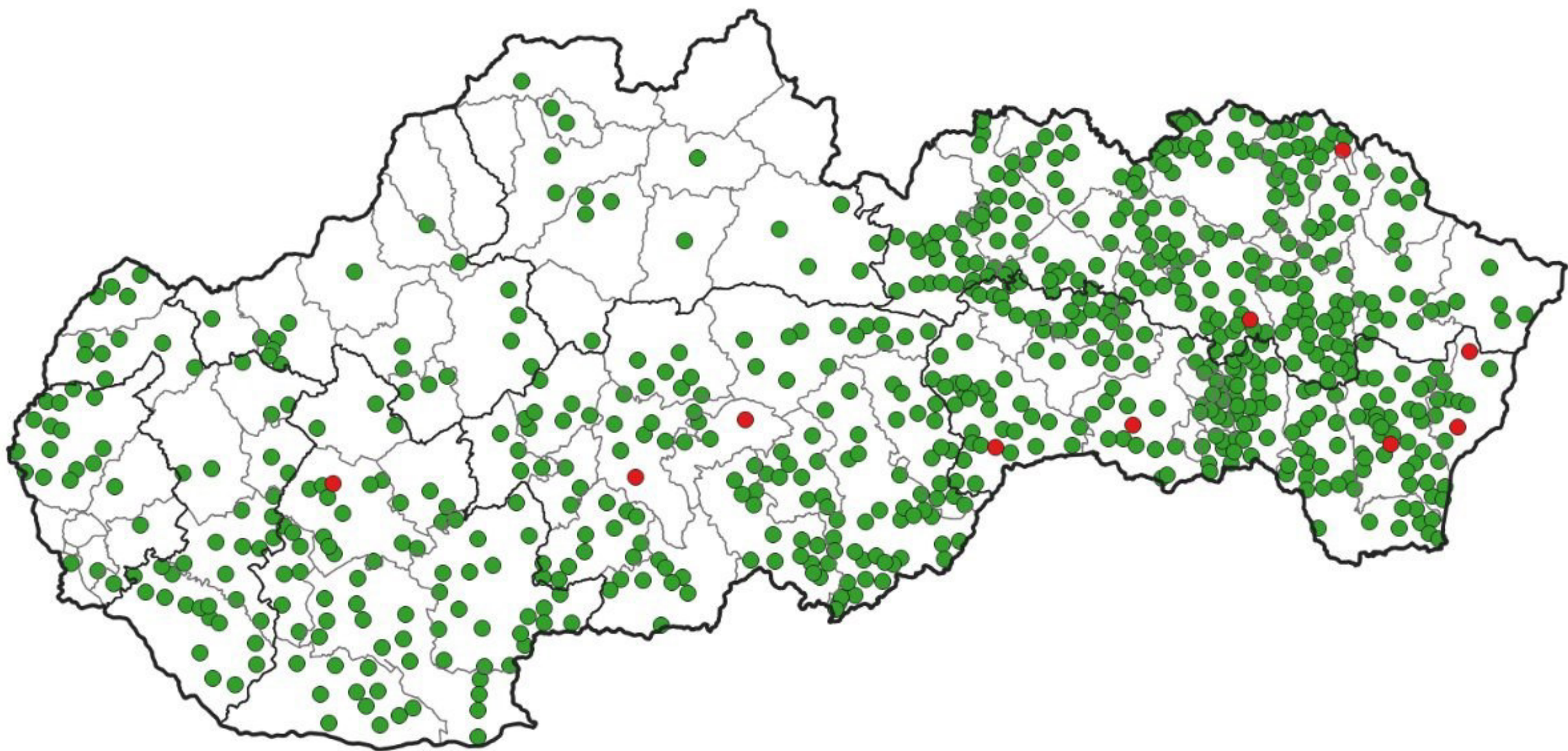
- ✓ Počet obcí – 859/841
- ✓ Počet lokalít – 1 143/1 131
- ✓ > 90 % údajov verifikovaných
- ✓ Príprava dát pre IMP

Nárast oproti 2019

ÚRAD
SPLNOMOCNENCA VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE RÓMSKE KOMUNITY

Otázky & diskusia

Spolufinancovaný
Európskou úniou

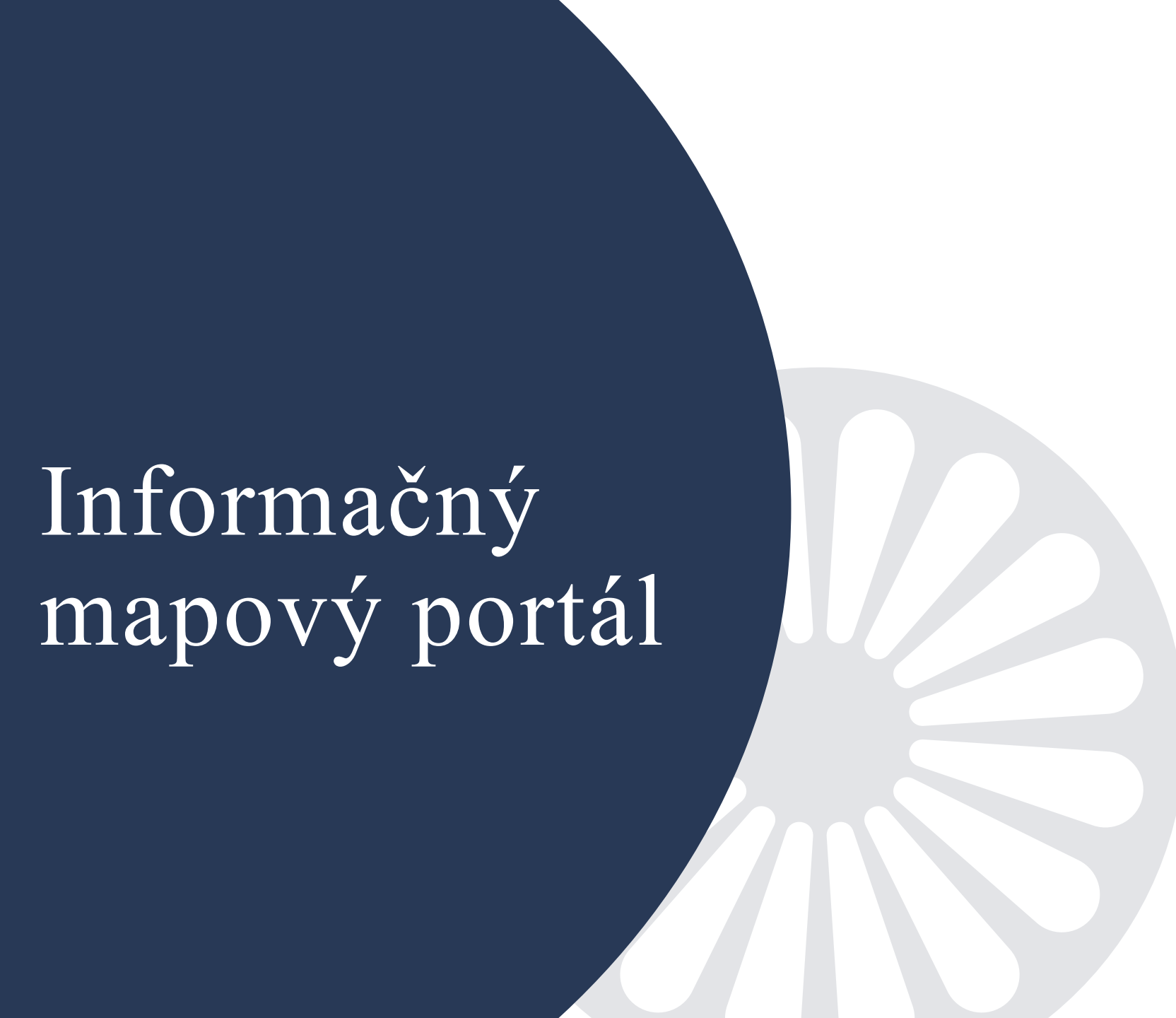

PROGRAM
SLOVENSKO

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Informačný mapový portál

20.01.2026
TPS MaH
ÚZ Hotel Bôrik

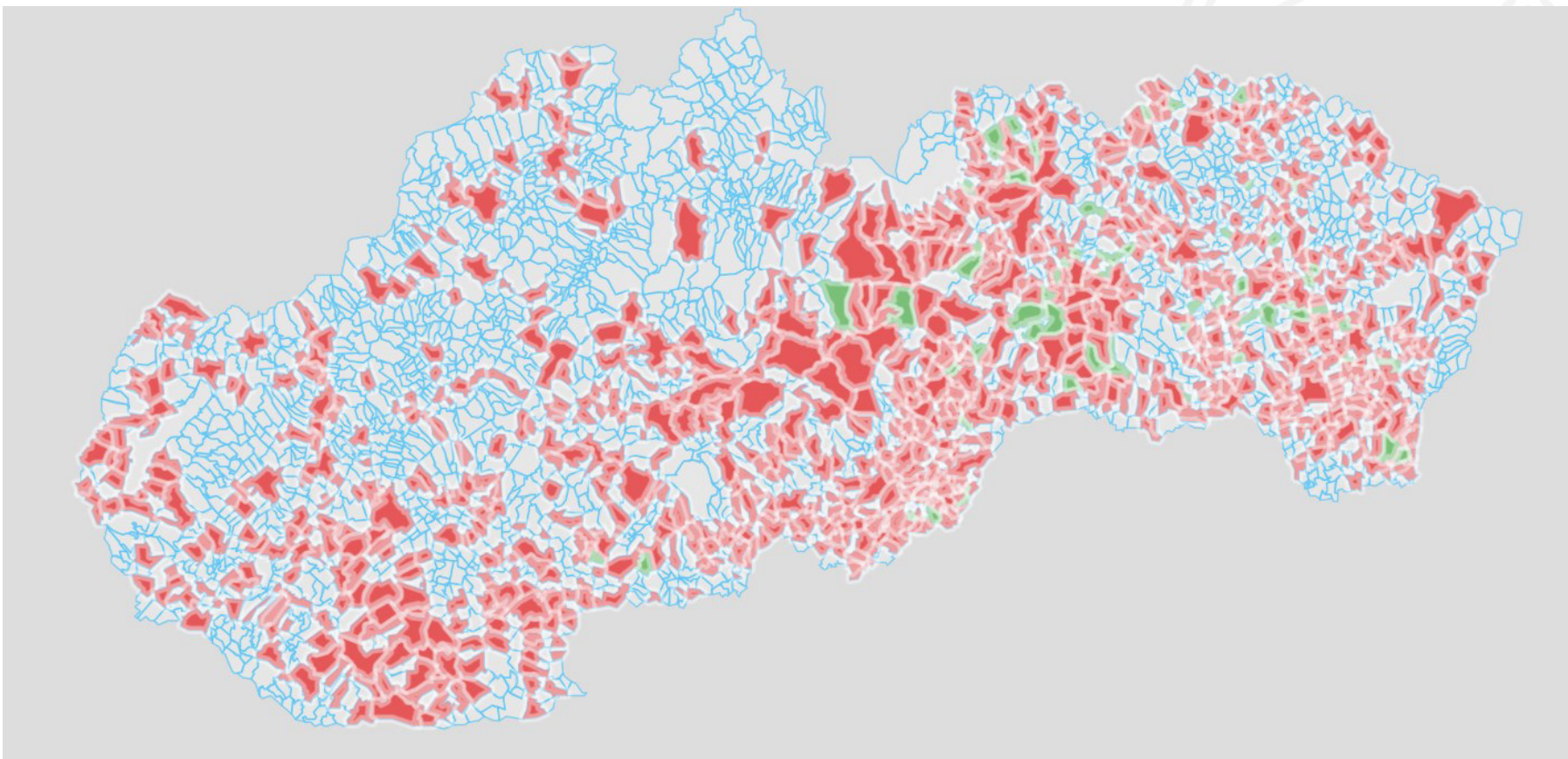
Informačný mapový portál

- ✓ Vizualizácia dát zo SGM doplnená o iné dáta ÚSVRK a externé dáta (školsťvo, ústredie práce, ŠÚSR, Zdravé regióny)
- ✓ Rozdelenie dát do rôznych oblastí (bývanie, demografia, rôzne kategórie infraštruktúry, zapojenie do eurofondov, sociálne služby, vzdelávanie a i.)
- ✓ Ide celkovo o cca 350 rôznych údajov na úroveň obce, lokality alebo kombinácie
 - ✓ Nie všetky sú vizualizované z dôvodu komplikovanosti (napr. údaje o školách v obciach)
- ✓ Portál nezobrazuje polohu rómskych lokalít vzhľadom k tomu, že sa ani nezisťovali
- ✓ Podkladové mapy sú z otvorených zdrojov
- ✓ Typy zobrazenia – 4 rôzne vizualizácie:
 - ✓ Polygon/Kartogram – porovnanie jedného údaju medzi obcami
 - ✓ Circle/Kartodiagram - porovnanie jedného alebo dvoch údajov medzi obcami
 - ✓ Piano – porovnanie údajov medzi lokalitami a obcou
 - ✓ Square – porovnanie údajov medzi lokalitami

Polygon – prítomnosť Rozvojových tímov

Postoje verejnosti k Rómom a Rómkam

Prieskum verejnej mienky

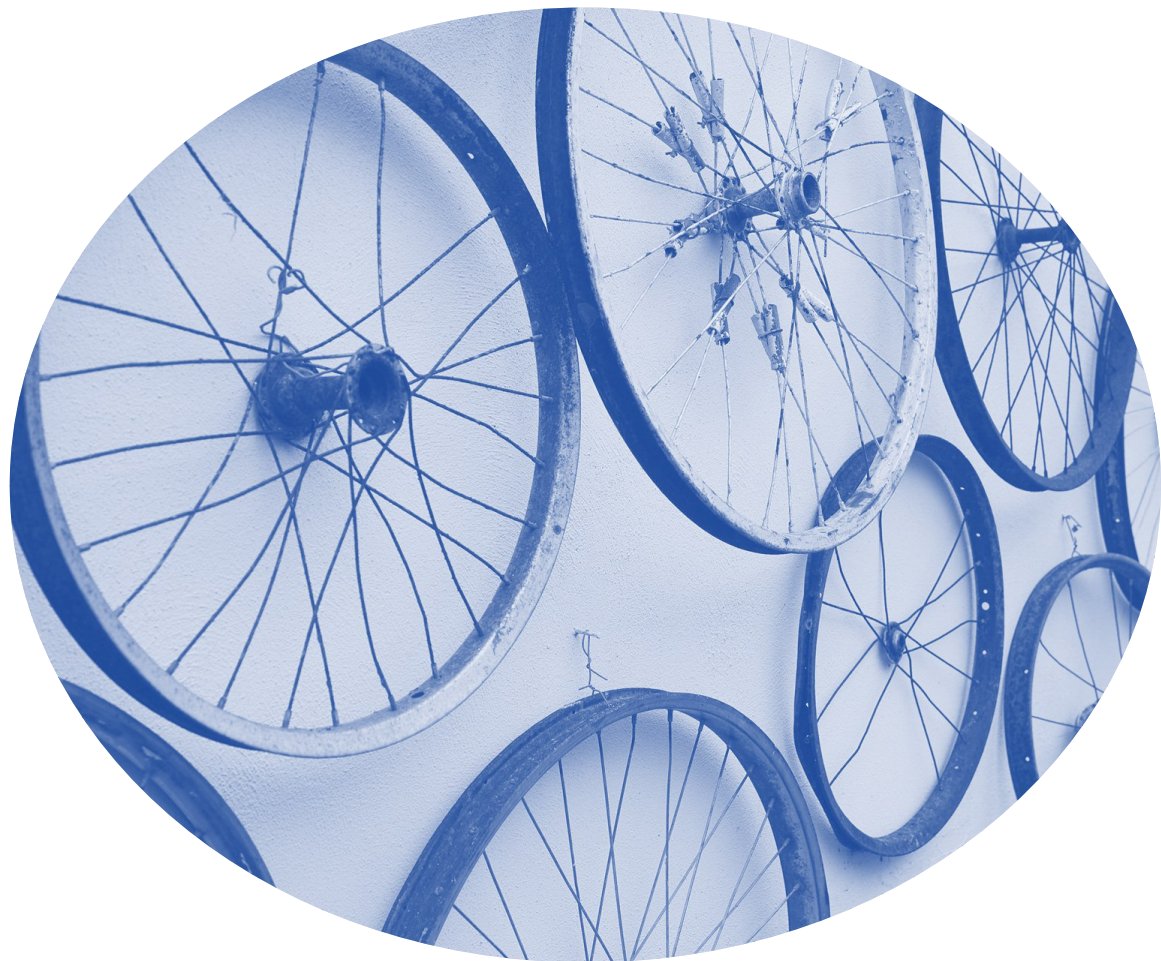
Zber dát realizovala agentúra Focus

koncom roka 2024

Analýza

Doplňujúce analýzy spracoval tím NP MaHIP

počas roka 2025

„Nie sme odlišní preto,
aby sme sa báli jeden
druhého, ale aby sme sa
navzájom dopĺňali.“

Desmond Tutu

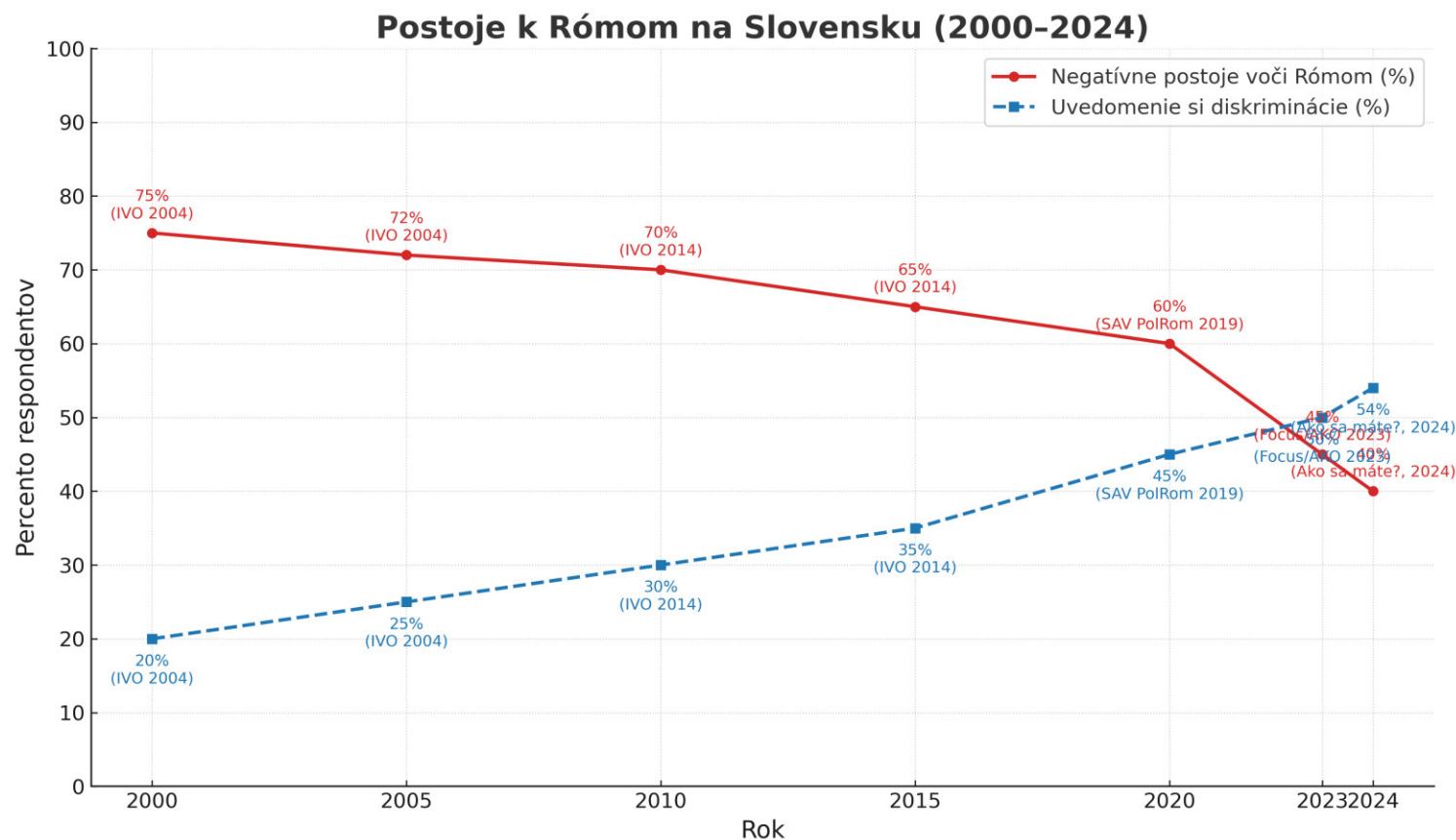

ÚRAD
SPĽNOMOCNENCA VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE RÓMSKE KOMUNITY

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Postoje k Rómom na Slovensku (2000-2024)

Zdroj dát: IVO (2004, 2014), SAV PolRom (2019), Focus/AKO (2023), Ako sa máte, Slovensko? (2023-2024)

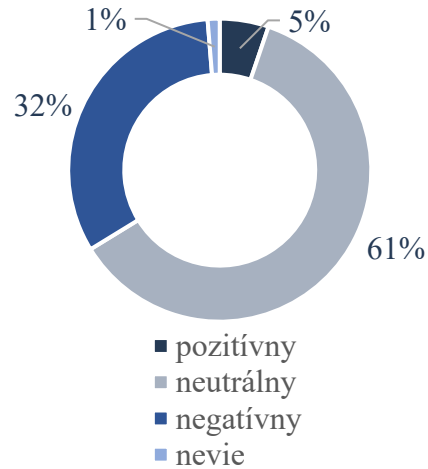
ÚRAD
SPĽNOMOCNENCA VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE RÓMSKE KOMUNITY

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavné zistenia 1/2

Postoj

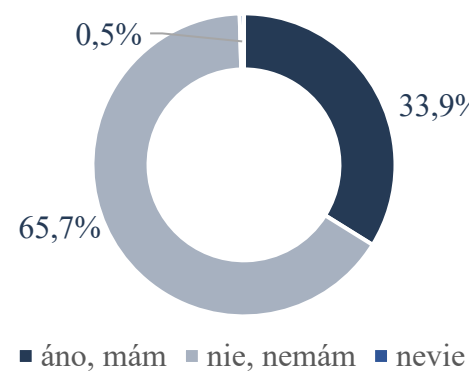
Väčšina, 61% opýtaných, vyjadrila prevažne neutrálne postoje voči Rómom.

Návšteva rómskej domácnosti

Každý druhý opýtaný (49%) žije/žilo v obci, kde žijú Rómovia, ale nikdy nenavštívili ich domácnosť a ďalších 27% nikdy nežil/a v obci, kde žijú Rómovia.

Priatelia Rómov

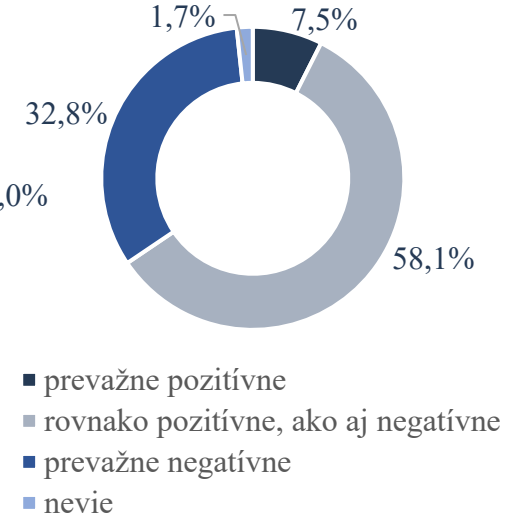
Dvaja z troch opýtaných (66%) nemajú medzi Rómami priateľov, ani známych.

Vníma problém diskriminácie Rómov

Podľa 54% opýtaných je na Slovensku problém aj s diskrimináciou ľudí na zákl. rómskeho pôvodu.

Osobné skúsenosti

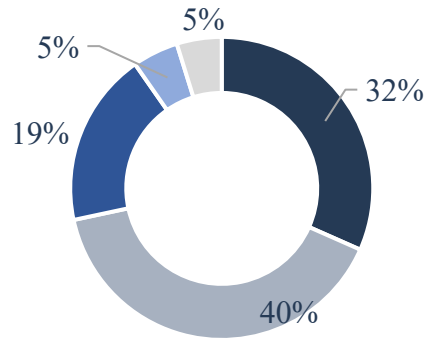
Väčšina (58%) má s Rómami rovnako pozitívne, ako aj negatívne skúsenosti a 33% opýtaných má prevažne negatívne skúsenosti.

Hlavné zistenia 2/2

Súhlas so stereotypmi

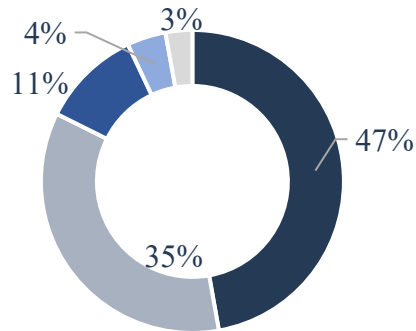
“Rómom prechádzajú beztrestne rôzne porušenia zákonov”

- rozhodne súhlasím
- skôr súhlasím
- skôr nesúhlasím
- rozhodne nesúhlasím
- nevie

O tom, že Rómom prechádzajú beztrestne rôzne porušenia zákonov, je presvedčených až 72% opýtaných.

“Slovenský systém sociálnych dávok zvýhodňuje Rómov”

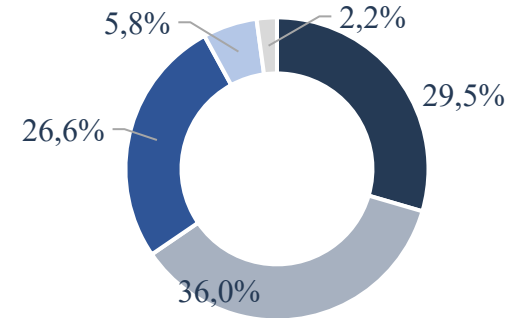

- rozhodne súhlasím
- skôr súhlasím
- skôr nesúhlasím
- rozhodne nesúhlasím
- nevie

Viac ako štyria z piatich respondentov (82%) si myslia, že slovenský systém sociálnych dávok zvýhodňuje Rómov.

Povedomie o histórii Rómov počas udalostí II. sv. vojny

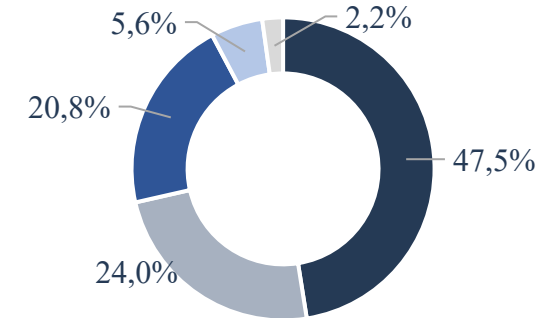
Do akej miery poznáte históriu rómskeho holokaustu?

- nikdy som tento výraz nepočul/a
- počul/a som o tom, ale nemám žiadne ďalšie informácie
- nějaké informácie o tom mám
- mám o tom detailné informácie

Takmer každý tretí opýtaný - 30% nikdy počulo o rómskom holokauste, ďalších 36% o ňom síce počulo, ale nemá o ňom viac informácií.

Viete o tom, že Rómovia tvorili aktívnu súčasť SNP?

- vôbec som o tom nevedel/a
- viem o tom, ale nemám žiadne ďalšie informácie
- nějaké informácie o tom mám
- mám o tom detailné informácie

Takmer polovica - 48% vôbec nevie o aktívnej účasti Rómov v Slovenskom národnom povstaní, ďalších 24% o účasti vie, ale nemá k tomu viac informácií.

Prieskum verejnej mienky, reprezentatívna vzorka N=1022

ÚRAD
SPŬNOMOCNENCA VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE RÓMSKE KOMUNITY

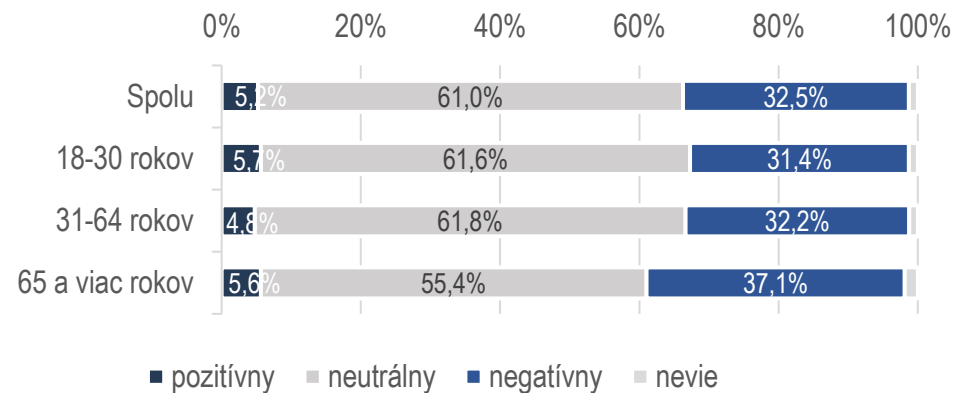
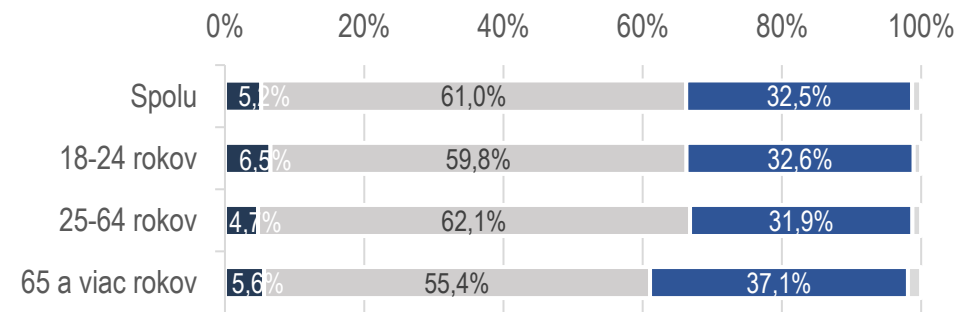
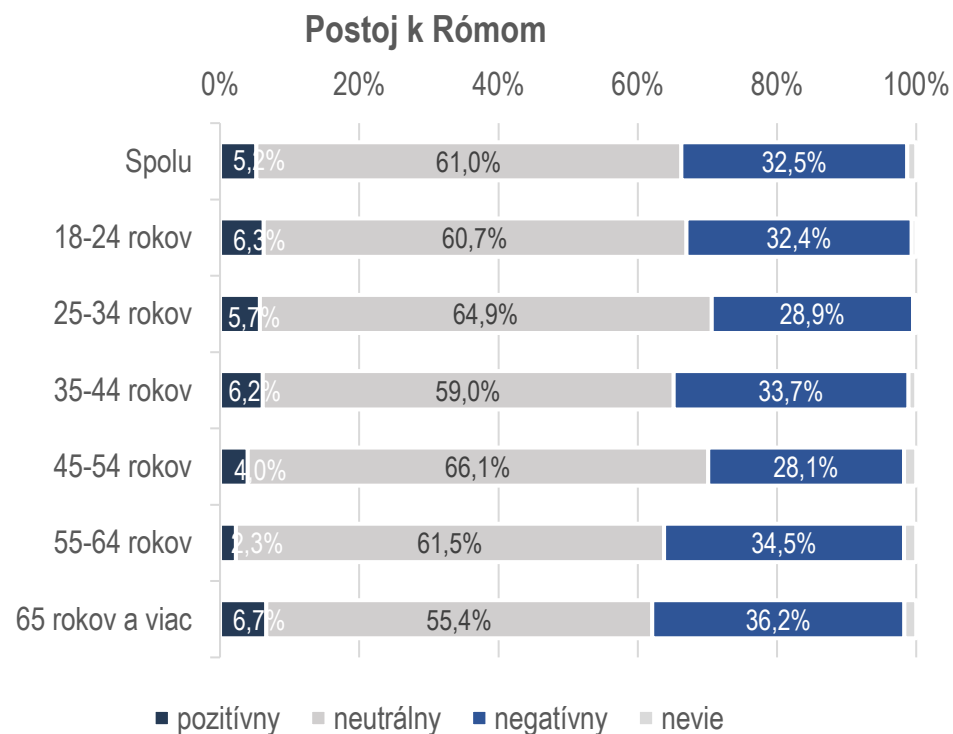

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Nádej, že sú mladí ľudia tolerantnejší?

Medzi mladými sme oproti starším respondentom nezistili významne odlišné postoje k Rómom ☹

Prieskum verejnej mienky, reprezentatívna vzorka N=1022

ÚRAD
SPŤNOMOCNENCA VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE RÓMSKE KOMUNITY

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ktoré skupiny verejnosti sa významne líšia v postojoch voči Rómom podľa sociálno-demografických charakteristík?

Charakteristika	Pozitívne postoje	Negatívne postoje
Pohlavie	-	Muži
Vzdelanie	Základné	-
Národnosť	Iná (ani slovenská, ani maďarská)	
Zamestnanie	-	Manuálni pracovníci, podnikatelia a živnostníci
Kraj	-	Košický, Prešovský
Politická orientácia	Progresívni	Konzervatívni, Národnári
EÚ orientácia	Eurooptimisti	Euroskeptici
Diskriminácia Rómov vnímaná ako problém	Vníma diskrimináciu Rómov ako problém	
Skúsenosti s Rómami	Pozitívne skúsenosti	Negatívne skúsenosti
Existencia priateľov ktorí sú Rómovia	Má priateľov Rómov	Nemá priateľov Rómov
Návšteva domácnosti Rómov	áno	nie

Rozdiely medzi skupinami respondentov v druhostupňovom triedení boli testované prostredníctvom obojstranných Z-testov s hladinou významnosti 0,05.

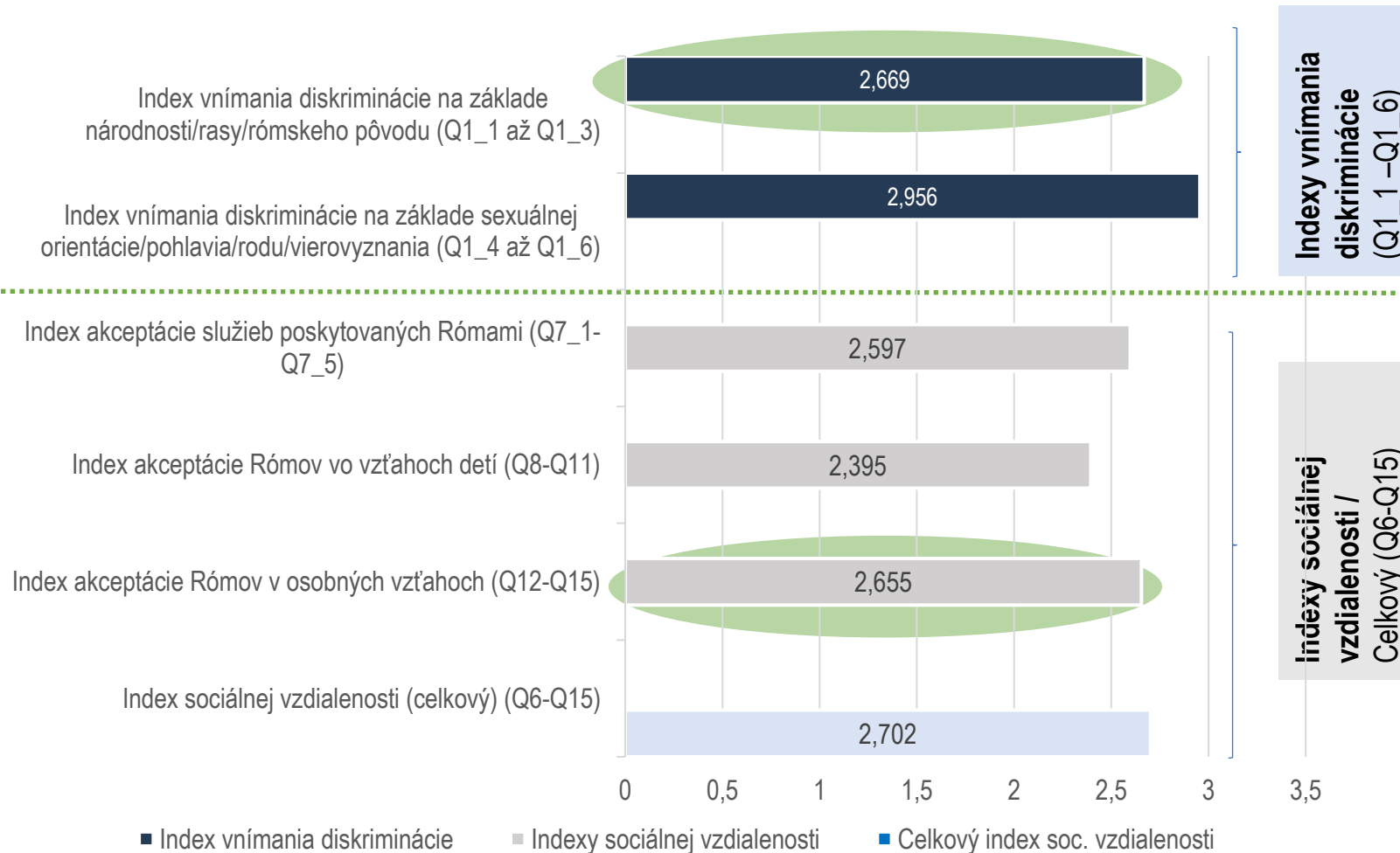

ÚRAD
SPĽNOMOCNENCA VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE RÓMSKE KOMUNITY

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Indexy vnímania diskriminácie a sociálnej vzdialenosti

Pozn.: V pôvodných otázkach, z ktorých bol Index prerátaný jednotlivé hodnoty niesli nasledovný význam: Je alebo nie je na Slovensku problém s diskrimináciou ľudí na základe...?
1=rozhodne áno, 2=skôr áno, 3=skôr nie, 4=rozhodne nie

Pozn.: Nižšie hodnoty indexu znamenajú väčšiu sociálnu vzdialenosť a menšiu ochotu akceptovať Rómov (1= veľmi prekážalo, 2= skôr prekážalo, 3= skôr neprekážalo, 4= vôbec neprekážalo, 9= nevie (v analýze ako chýbajúca hodnota), vyššie hodnoty naopak menšiu citlivosť.

Ktoré skupiny verejnosti sa významne líšia v tom, ako vnímajú problém diskriminácie ľudí podľa národnosti/ethnicity, rasy a rómskeho pôvodu?

	Vnímanosť k problému diskriminácie na základe národnosti/rasy/rómskeho pôvodu	
Charakteristika	Vnímavejší	Menej vnímaví
Pohlavie	-	-
Vek	-	-
Vzdelanie	-	-
Kraj	-	-
Národnosť	Iná (ani slovenská, ani maďarská)	-
Zamestnanie	Nekvalifikovaný alebo pomocný (manuálny) pracovník v poľnohospodárstve, priemysle, v službách	Kvalifikovaní manuálni pracovníci
Príjem	1800 EUR a viac	Do 1000 EUR
Veľkosť obce	-	-
Politické strany	Progresívne Slovensko	REPUBLIKA HLAS – SD SMER - SD
Politická orientácia	Progresívna	Konzervatívna, Národnárska, Sociálno-demokratická
Postoj k Rómom	Pozitívny	Neutrálny
Skúsenosti s Rómami	Pozitívne skúsenosti	Aj pozitívne, aj negatívne; prevažne negatívne
Existencia priateľov ktorí sú Rómovia	-	-
Návšteva domácnosti Rómov	-	-
Využívanie sociálnych sietí	-	-

Index vnímania diskriminácie na základe národnosti/rasy/rómskeho pôvodu (Q1_1-Q1_3)

[1] Pomlčka („-“) v znamená bez významných rozdielov.

Rozdiely medzi skupinami respondentov v druhostupňovom triedení boli testované prostredníctvom ANOVA testu.
Pozn.: V pôvodných otázkach, z ktorých bol Index prerátaný jednotlivé hodnoty niesli nasledovný význam: Je alebo nie je na Slovensku problém s diskrimináciou ľudí na základe...? 1=rozhodne áno, 2=skôr áno, 3=skôr nie, 4=rozhodne nie

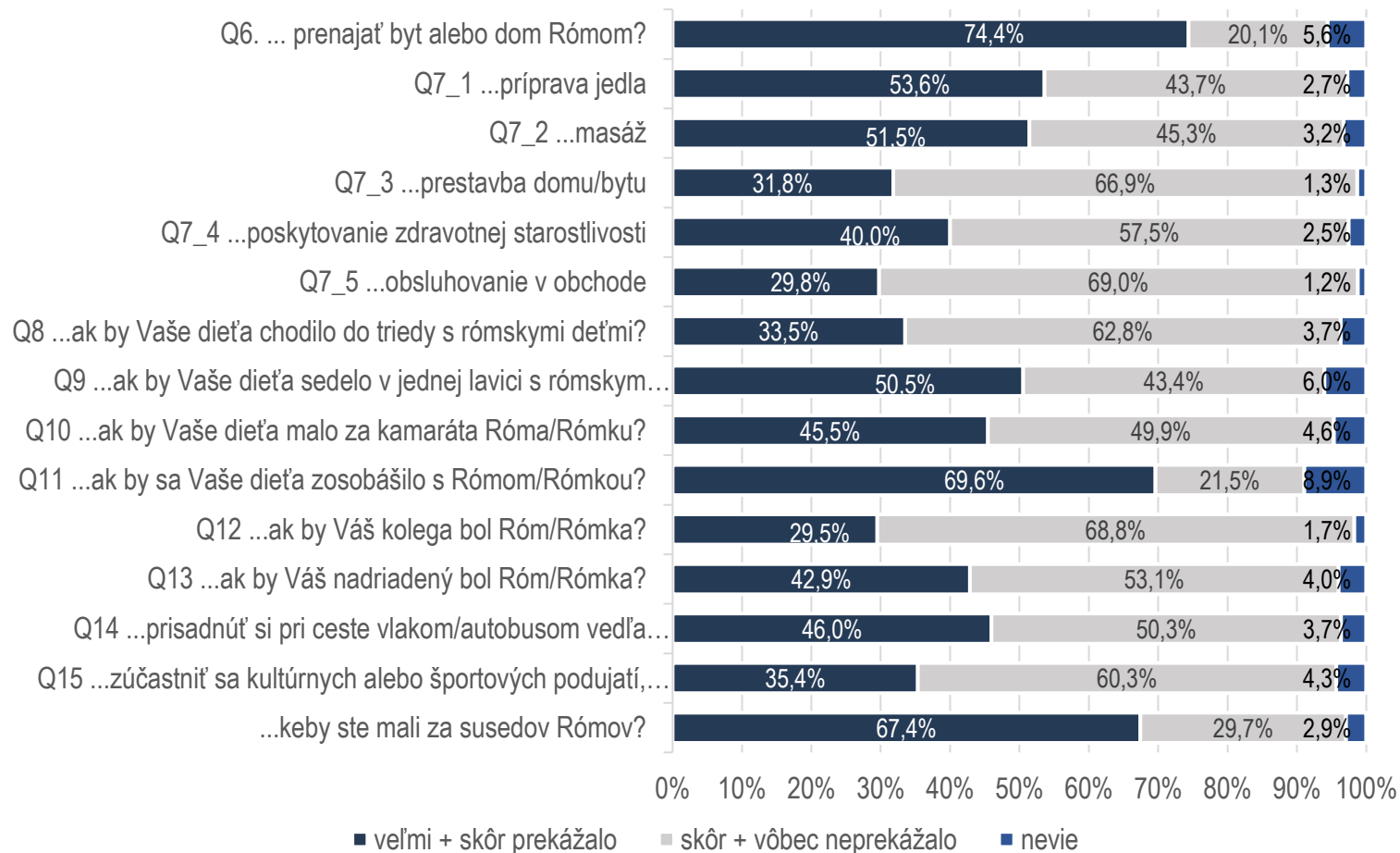
ÚRAD
SPĽNOMOCNENCA VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE RÓMSKE KOMUNITY

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Indexy sociálnej vzdialenosti a zdrojové otázky

Prekážalo alebo neprekážalo by Vám ...

Indexy kombinujú odpovede na viac otázok (z Q6 až Q15), ktoré merali ochotu respondentov akceptovať Rómov v rôznych sociálnych situáciách.

Index akceptácie
služieb poskytovaných
Rómami (Q7_1-Q7_5)

Index akceptácie
Rómov vo vzťahoch
detí (Q8-Q11)

Index akceptácie
Rómov v osobných
vzťahoch (Q12-Q15)

Index sociálnej
vzdialenosti (celkový)
(Q6-Q15)

Celkový index sociálnej vzdialenosti (Q6-Q15)

Charakteristika	Index sociálnej vzdialenosti (celkový)	
	Menšia sociálna vzdialenosť	Väčšia sociálna vzdialenosť
Pohlavie	-	-
Vek	-	-
Vzdelanie	-	-
Kraj	Nitriansky (2,407)	Banskobystrický (2,938), Košický (2,879)
Národnosť	-	-
Zamestnanie	-	-
Príjem	-	-
Veľkosť obce	-	-
Politické strany	Progresívne Slovensko (2,920)	REPUBLIKA (2,452)
Politická orientácia	Progresívni (3,078)	Národníari (2,537), Konzervatívni (2,628)
Postoj k Rómom	Pozitívny (3,638)	Neutrálny (2,975); Negatívny (2,066)
Skúsenosti s Rómami	Pozitívne skúsenosti (2,304)	Aj pozitívne, aj negatívne (2,716); Prevažne negatívne (2,689)
Existencia priateľov ktorí sú Rómovia	Majú priateľov Rómov (3,173)	Nemajú priateľov Rómov (2,379)
Návšteva domácnosti Rómov	Navštívili domácnosť Rómov (3,277)	Nenavštívili (2,568); ani nemali príležitosť navštíviť (2,442)
Využívanie sociálnych sietí	-	-

^[1] Pomlčka („-“) v znamená bez významných rozdielov.

Pozn.: Nižšie hodnoty indexu znamenajú väčšiu sociálnu vzdialenosť a menšiu ochotu akceptovať Rómov (1= veľmi prekážalo, 2= skôr prekážalo, 3= skôr neprekážalo, 4= vôbec neprekážalo, 9= nevie (v analýze ako chýbajúca hodnota), vyššie hodnoty naopak menšiu citlivosť.

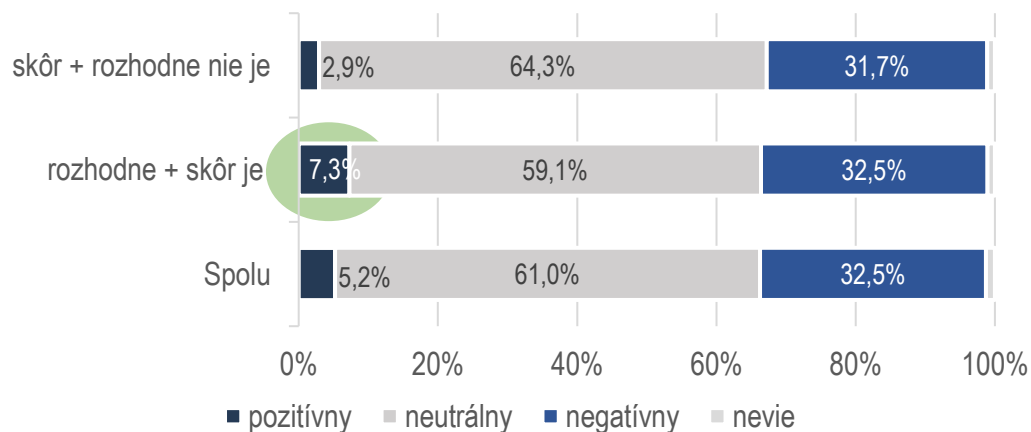
ÚRAD
SPĽNOMOCNENCA VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE RÓMSKE KOMUNITY

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Postoje k Rómom sú významne prepojené so vzťahmi a osobnými skúsenosťami

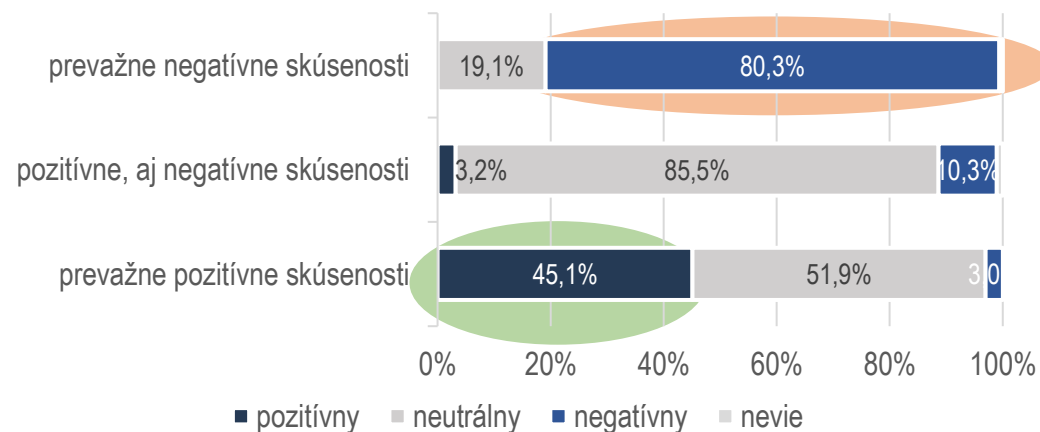
Je problém diskriminácie na základe rómskeho pôvodu?

Pozitívny postoj k Rómom vyjadrovali štatisticky významne častejšie ľudia, ktorí:

- Vnímajú problém diskriminácie Rómov (7,3%) oproti tým, ktorí si nemyslia, že Rómovia sú diskriminovaní (2,9%), aj voči celku (5,2%).
- Majú prevažne pozitívne skúsenosti (45,1%) oproti tým, ktorí majú aj pozitívne, aj negatívne skúsenosti (3,2%).

Aké sú Vaše skúsenosti s Rómami?

Negatívny postoj k Rómom významne častejšie vyjadrili ľudia, ktorí:

- Majú prevažne negatívne skúsenosti (80,3%) oproti tým, ktorí majú aj pozitívne, aj negatívne skúsenosti (10,3%) a pochopiteľne, aj v porovnaní s tými, ktorí majú prevažne pozitívne skúsenosti (3%).

Prieskum verejnej mienky, reprezentatívna vzorka N=1022

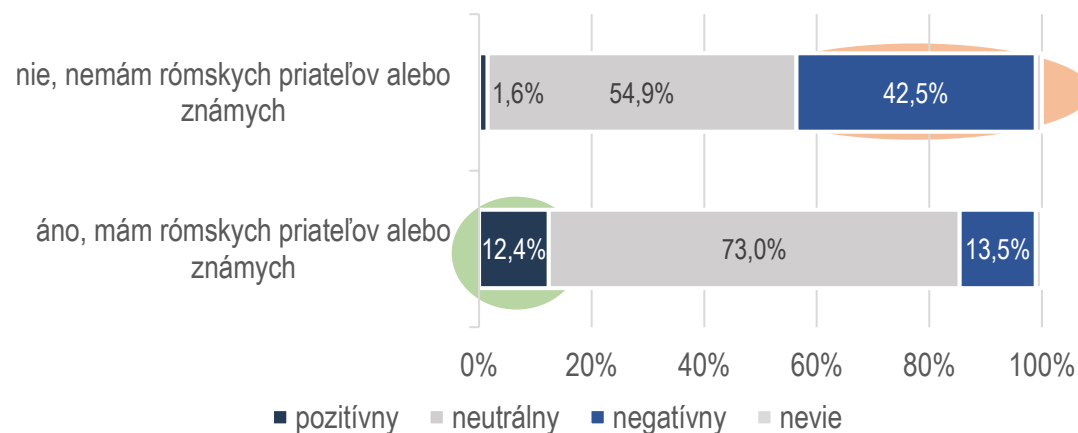
ÚRAD
SPĽNOMOCNENCA VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE RÓMSKE KOMUNITY

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Postoje k Rómom sú významne prepojené so vzťahmi a osobnými skúsenosťami

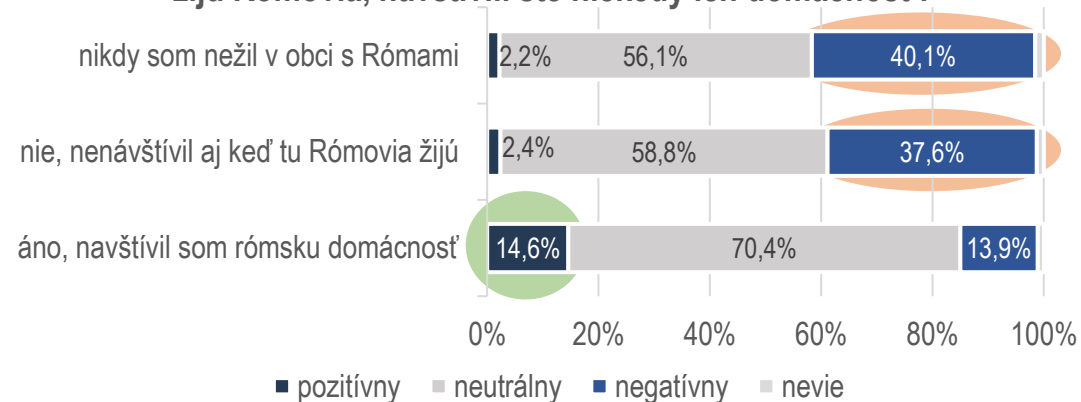
Máte priateľov alebo známych, ktorí sú Rómovia?

Pozitívny postoj k Rómom vyjadrovali štatisticky významne častejšie ľudia, ktorí:

- Majú rómskych priateľov alebo známych (12,4%) oproti tým, ktorí priateľov nemajú (1,6%).
- Navštívili rómsku domácnosť (14,6%) oproti tým, ktorí nenavštívili (2,4%) alebo nikdy nežili v obci s Rómami (14,6%).

Ak žijú vo vašej obci Rómovia alebo ste žili v obci, kde žijú Rómovia, navštívili ste niekedy ich domácnosť?

Negatívny postoj k Rómom významne častejšie vyjadrili ľudia, ktorí:

- Nemajú medzi Rómami priateľov (42,5%) oproti tým, ktorí majú (13,5%).
- Nikdy nežili v obci s Rómami (40,1%), 37,6% tých, ktorí rómsku domácnosť nenavštívili, aj keď v ich obce Rómovia žijú oproti tým, ktorí už rómsku domácnosť navštívili (13,9%).

Prieskum verejnej mienky, reprezentatívna vzorka N=1022

ÚRAD
SPŬNOMOCNENCA VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE RÓMSKE KOMUNITY

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

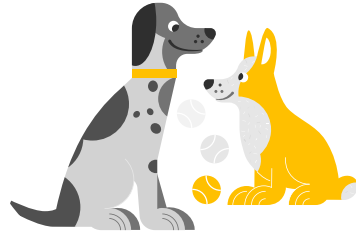
Čo prispieva k zlepšeniu celkového postoja k Rómom?

Kvalita osobných skúseností s Rómami

... je najsilnejším prediktorom postojov. Respondenti s prevažne pozitívnymi skúsenosťami majú o 94-96% nižšiu pravdepodobnosť negatívneho postoja k Rómom v porovnaní s tými, ktorí majú prevažne negatívne skúsenosti.

Medzi ľuďmi s negatívnymi skúsenosťami má negatívny postoj 80,3 % ľudí, zatiaľ čo medzi ľuďmi s pozitívnymi skúsenosťami len 3 %.

Sociálna vzdialenosť

(neochota akceptovať Rómov v rôznych životných situáciách)

... je druhým najsilnejším faktorom. Respondenti, ktorí prejavujú väčšiu neochotu akceptovať Rómov v rôznych spoločenských kontextoch – či už ako so susedmi, kolegami, poskytovateľmi služieb alebo v osobných vzťahoch – majú 3-4 násobne vyššiu pravdepodobnosť negatívnych postojov voči Rómom.

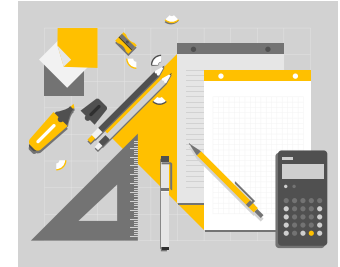

Ďalšie faktory

Typ zamestnania a socioekonomický status

Stereotypy

Regionálne špecifiká a veľkosť sídla

Faktory neovplyvňujúce postoj voči Rómom

Vzdelanie (vysokoškolské vzdelanie samo osebe nezlepšuje postoj k Rómom)

Príjem (s rastúcim príjmom sa nezlepšuje postoj k Rómom)

Vek (mladí nie sú nevyhnutne tolerantnejší)

Politická orientácia (ľavica, pravica, liberáli, konzervatívci sa štatisticky nelíšia)

Vedomosti o histórii Rómov (znalosti o holokauste Rómov alebo ich úlohe v SNP nemajú vplyv)

ÚRAD
SPĽNOMOCNENCA VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE RÓMSKE KOMUNITY

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Aké riešenia skutočne fungujú?

Overené riešenia s pozitívnym dopadom

Budovanie pozitívnych kontaktov majority s Rómami v rovnocennom postavení

⇒ Programy, kde prebieha prirodzená interakcia a spolupráca na dosiahnutie spoločného cieľa.

⇒ Napr. ide o integráciu rómskych a nerómskych žiakov v zmiešaných triedach, kde prebieha kooperatívne učenie, spoločné mimoškolské aktivity (napr. zmiešané športové tímy) a pod.

Podobné programy môžu prebiehať aj na pracovisku či v komunitách.

Snahy o zníženie sociálnej vzdialenosti medzi majoritou a minoritou

⇒ Desegregácia v bývaní, školstve či pracovnom trhu.

⇒ Napr. ide o integráciu rómskych rodín do štandardného bývania, podpora sociálneho bývania v integrovaných lokalitách či podpora vlastníkov, ktorí prenajímajú bývanie sociálne slabším skupinám.

⇒ V školách ide o ukončenie praxe segregovaných tried a škôl či podpora integrácie rómskych žiakov s podpornými službami.

⇒ Na pracovnom trhu - podpora zamestnávateľov prijímajúcich rómskych pracovníkov, či boj proti diskriminácii pri prijímaní do zamestnania.

ÚRAD
SPĽNOMOCNENCA VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE RÓMSKE KOMUNITY

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Príklady dobrej praxe

Inklu Stories

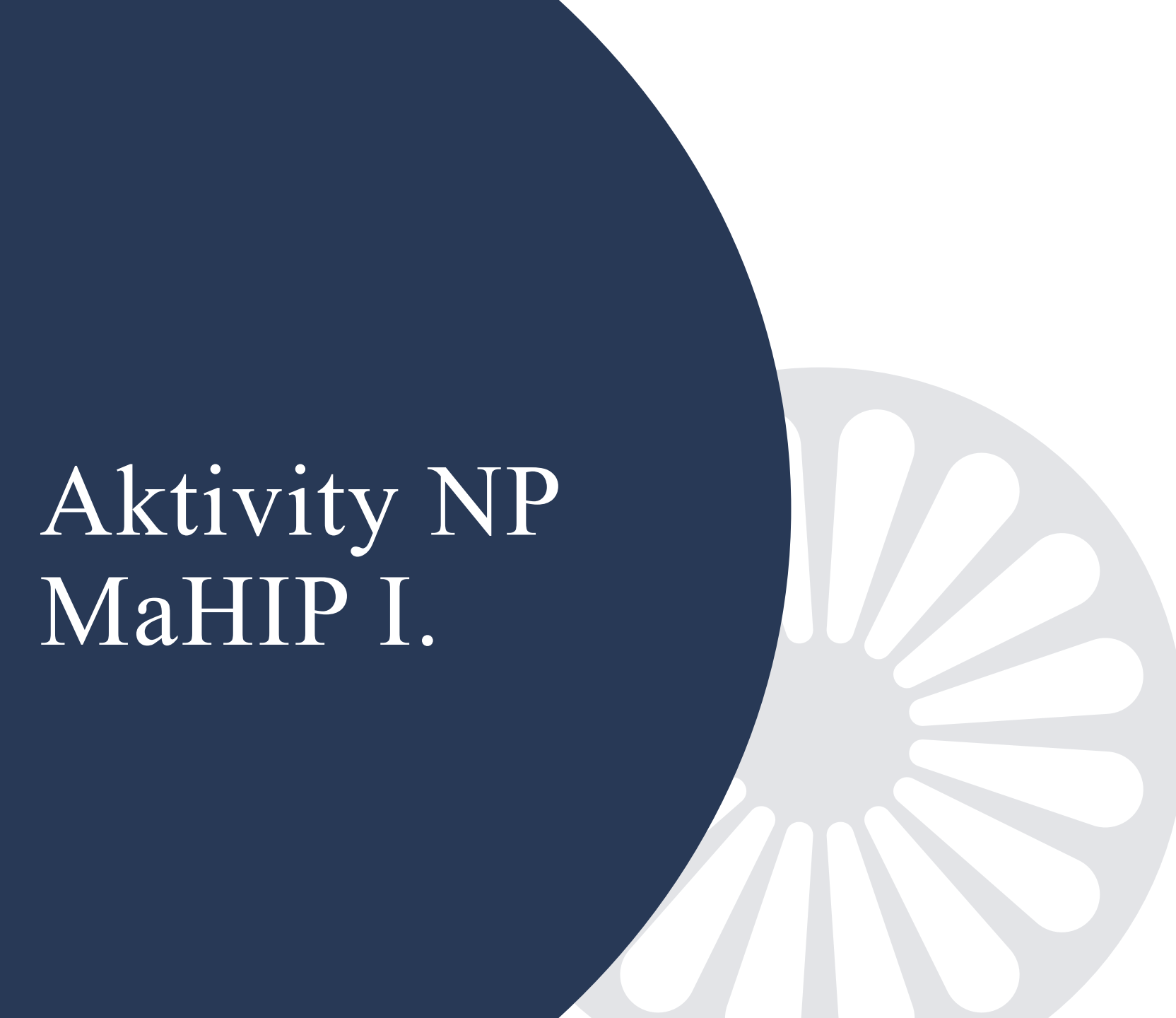
1. ZŠ Ždaňa a EDUMA - Čo pomáha pri vzdelávaní nízkomotivovaných žiakov:
https://youtu.be/4O8Rj_wJ7TU?si=yn38O0hzLmz_fET
(9:17)
2. TESCO - Tesco bez predsudkov, príležitosť pre každého:
<https://youtu.be/RzAYfpuEIJU?si=L93o-44TOqJjuze1>
(13:10)
3. Podnik medzitru práce - Sociálny podnik s inovatívnym prístupom k zamestnávaniu ľudí z vylúčených komúní:
<https://youtu.be/iNVWTg7Lmas?si=rnaXxlncEQQGxxLM>
(7:03)

ÚRAD
SPĽNOMOCNENCA VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE RÓMSKE KOMUNITY

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Aktivita NP MaHIP I.

20.01.2026
TPS MaH
ÚZ Hotel Bôrik

Aktivity NP MaHIP I.

Analýzy:

Analýza prekážok nedostatočného uplatňovania antidiskriminačnej legislatívy vo vzťahu k Rómom a Rómkam

Autorský tím: Jana Drgoncová, Ľudmila Plachá, Edita Rigová

Analýza rizík viacnásobnej diskriminácie rómskej mládeže

Autorský tím: Sandra Ort-Mertlová, Gabriela Zsidová, Denisa Gáborová

Analýza efektívnosti opatrení podporujúcich zamestnateľnosť osôb z MRK v rámci hodnotenia Národného projektu Ľudia a hrady (2022 - 2023)

Autor: L. Kováčová, M.A.

Aktivity NP MaHIP I.

Analýzy v príprave:

Analýza bariér detí z MRK v prístupe k programom ranej starostlivosti

Cieľ: Identifikovať a analyzovať bariéry špecifické pre deti z prostredia generačnej chudoby a MRK v prístupe k programom ranej starostlivosti a pomocou kvalitatívneho zmapovania prístupov organizácií z výzvy 06R01-20-V01 opísať možnosti ich odbúravania.

Analýza dostupnosti a bariér prístupu MRK k službám zdravotnej starostlivosti poskytovanej ambulantnou a ústavnou formou

Aktivity NP MaHIP I.

Príklady dobrej praxe:

Cieľ: Identifikovať a popularizovať úspešné nástroje v oblasti inklúzie Rómov za účelom ďalšej replikovateľnosti.

EU SILC_MRK (2024/2025)

Špecializované zisťovanie EU SILC (zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach) v prostredí MRK, ktoré slúži ako významná zdrojová základňa údajov o príjmoch, úrovni a štruktúre chudoby a sociálnom vylúčení domácností, spolupráca so ŠÚ SR – od septembra 2024

Externé hodnotenie

Cieľ: Zhodnotenie Akčných plánov Stratégie za roky 2022-2024

Dodávateľ: Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV

